

ณ กาลครั้งหนึ่ง
ที่ซาบซึ้งในหทัย [2]

๗ มกราคม ๒๕๕๕

โดย

วันชัย ภู่งาม

ณ กาลครั้งหนึ่ง ที่ซาบซึ้งในหทัย [2] ๗ มกราคม ๒๕๕๕

ขอนอบน้อมแด่พระผู้มีพระภาคอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้าพระองค์นั้น

วันเสาร์ที่ ๗ มกราคม พุทธศักราช ๒๕๕๕ เป็นวันแรกที่มูลนิธิศึกษาและเผยแผ่พระพุทธศาสนาได้เปิดให้มีการสนทนาธรรมตามปกติทุกวันเสาร์และอาทิตย์ หลังจากที่ยุติไปเนื่องจากท่านอาจารย์และคณะเดินทางไปมัสการสังเวชนียสถานในประเทศอินเดีย เมื่อต้นเดือนตุลาคม ๒๕๕๔ และ ปิดต่อเนื่องมาจนถึงวันนี้ เนื่องจากเกิดเหตุการณ์น้ำท่วมใหญ่ที่ผ่านมา

www.dhammadhome.com

www.dhammadhome.com

www.dhammadhome.com

การสนทนาธรรมในวันแรกนี้จึงมีความหมายสำหรับทุกคน ที่เฝ้ารอคอยมาโดยตลอด ตอนหนึ่งของความประทับใจ ความซาบซึ้งในหทัยของข้าพเจ้าและทุกๆ ท่านในวันนี้ เริ่มขึ้นเมื่อท่านอาจารย์เข้าร่วมสนทนา ในช่วงที่สองของการสนทนาพระสูตร ช่วงเช้า อาจารย์สวณิต ยมาภัย ท่านขออนุญาตท่านอาจารย์ นำเสนอ "มโนปณิธาน" ที่ท่านกล่าวเกริ่นนำ ความโดยสรุปว่า

เมื่อก่อนสิ้นเดือนธันวาคม ท่านได้โทรศัพท์มาสอบถามทางมูลนิธิฯ ว่า จะเปิดการสนทนาธรรมเมื่อใด บังเอิญได้สนทนากับคุณคำปั่นและคุณคำปั่นได้กล่าวว่า รอที่จะฟังบทวิของท่านอยู่ อาจารย์สวณิตจึงกล่าวว่า ท่านเพิ่งกลับมาจากมหาวิทยาลัยรังสิต สถานที่ที่ท่านทำงานมานาน ได้เห็นภาพของมหาวิทยาลัยที่ได้รับความเสียหายจากน้ำท่วมใหญ่ในครั้งนี้อย่างรู้สึกหดหู่ เศร้าใจ และสลดใจมาก เพราะน้ำท่วมสูงเหลือเกิน ก็คิดว่าไม่สามารถจะแต่งบทวิอะไรได้

แต่ในเย็นวันนั้น หลังจากที่ได้เปิดฟัง
ธรรมจากท่านอาจารย์ตามปกติ มี
ตอนที่อาจารย์อุไรวรรณ เนาวุจิ
กราบเรียนถามท่านอาจารย์ว่า ความ
สุขโสมนัสของท่านอาจารย์ เกิดจาก
อะไร เมื่อไหร่ ท่านอาจารย์ก็ตอบอย่าง

เรียบง่ายว่า ความโสมนัสของท่านเกิดเมื่อรู้ว่าได้ทำประโยชน์ในทางธรรมให้แก่ผู้อื่น ซึ่ง
เป็นประโยชน์ที่จับใจท่านมากจึงเกิดแรงบันดาลใจให้ท่านเขียนบทกวีขึ้นจำนวน ๕ บท
ด้วยกัน เมื่อได้มาทบทวนในภายหลัง จึงเห็นว่า เป็นปณิธานอะไรบางอย่างของตนเอง
หากท่านอาจารย์ได้ยินคงจะโสมนัส ท่านจึงอ่าน "มโนปณิธาน" นั้นก่อนการสนทนา
ธรรมจะมีขึ้น ดังนี้

ภัยน้ำน้าสลดแท้
ทลายทัวมิรั้งรอ
ก่อพิษฤทธิ แรงพอ
สุดเลียงสุดหลีกพ้น

เที่ยวหนอ
ท่วมท้น
ผลาญชีพ
สุดเคঁร่าเหลือแสน

บ่แม่นกาลก่อนโน้น	เคยพาน
คำเพราะเสนาะสนิหมาน	เพื่อนพ้อง
วันนี้ใช่เช่นวาร์	วันเก่า
คงแต่เจตน์จักต้อง	ต่อตั้งปณิธาน
แต่นี้นานจักน้อม	สดับธรรม
อันท่านอาจารย์นำ	แนะให้
มนสิการะโดยสำ-	เหนียกแนว
พูนเพิ่มปัญญาไฉน	ห่อนเว้นวาทะ
เพียรคลายความติดข้อง	ขังจิต
ตามไตร่ตรองพินิจ	เนื่องไว้
ทุกขณะจะมีคิด	ขาดใคร่ ครวญเสย
เทอดทุกอนุสาสน์ไฉน	ถี่ถ้วนทุกคำ
มิทำอัตภาพให้	เมินเฉย
เจริญจิตมีละเลย	ระลึกรู้
สารสาสน์ท่านเฉลย	ฉลาดรอบ
แสนยากหากหาญสู้	จวบแจ้งสัจสาร

หลังจากนั้น ท่านได้แต่งบทสรุปอีกบทหนึ่ง ที่ท่านกล่าวว่า คือบทสรุป ที่ได้มาจากการฟังคำสอนของท่านอาจารย์มานานหลายปี ซึ่งมีดังต่อไปนี้....

ภัยพาลฤาจาบจ้วง	จากหน ไหนเสย
โลภะละวางจน	หมดสิ้น
มิवादหวังวังวน	เวียนอยู่
แม้โคกปลายปีกริน	ห่อนได้หลงเหลือ

"...เป็นอุปมานะครับ ความโคกแค่ปลายปีก ริน ห่อนได้หลงเหลือ เวียนเวียน
ท่านอาจารย์ครับ..."

ท่านอาจารย์ : ค่ะ ก็เป็นโอกาสที่ดี ที่เราได้พบกันและก็มีโอกาสได้ปิติอนุโมทนา ในความเข้าใจธรรมะ ของผู้ที่ได้ฟังธรรมะมานาน จนกระทั่งท่านสามารถที่จะ ตั้งปณิธาน ในชาตินี้ เพราะเหตุว่าเราไม่สามารถที่จะรู้ได้นะคะ เพราะว่า ขณะนี้ ก็เป็นเพียง ณ กาลครั้งหนึ่ง ผ่านไปแล้ว หดไปแล้ว ก็เป็นอดีตทันทีที่จบ ก็เป็นอดีตไปแล้ว แต่ว่า สิ่งที่สะสมไว้ ไม่ใช่แต่เฉพาะวันนี้ แม้ในกาละก่อนๆ ที่ได้ผ่านมาแล้ว ก็ได้สะสม จนกระทั่งสามารถที่จะทำให้ เกิดปิติยินดีในความเข้าใจธรรมะของบุคคลที่มีความตั้งใจ มั่นคง ที่จะศึกษาพระธรรมต่อไป ก็เป็นที่น่าอนุโมทนาอย่างยิ่ง

...เพราะฉะนั้น ก็เป็นเรื่องที่ว่า แต่ละคนก็จะได้ เข้าใจ
ชีวิต แต่ละหนึ่ง ตามความเป็นจริง เพราะว่าชีวิตของ
คุณสวณิต ก็มีการสะสมมา ที่สามารถที่จะประพันธ์ สิ่ง
ทำให้คนอื่นเข้าใจละเอียดขึ้น เช่น แม้เพียงโคกเท่าปึก
รีน ไข่ม้อยคะ? ปึกตัวรีน เพราะฉะนั้น ต้องอ่านเอง ถึงจะ
ทราบ ว่า ความประสงค์ของผู้เขียนจากใจของใครก็ของ
คนนั้น เพราะฉะนั้น จะเห็นคุณค่าของพระธรรมว่า ใน
ระหว่างที่ทุกคน อยู่ท่ามกลางความโศกเศร้า แต่เมื่อใดที่
ปัญญาเกิด ขณะนั้น ไม่โศกเศร้า ตามที่ควรจะเป็นเพราะ
เหตุว่า ปัญญาสามารถที่จะเห็นถูกต้อง ตามความเป็น
จริงในขณะนั้น ก็เป็นการอบรมเจริญปัญญาที่จะ เป็นผู้
ตรง ที่จะเข้าใจพระธรรม คือ สิ่งที่มี ในขณะนี้ไม่คำนึงถึง
สิ่งที่ล่วงแล้ว และ สิ่งที่ยังไม่มาถึง...

...เพราะว่า ปรกติ ใครเลย ที่จะอดคิดถึงอดีต และอนาคต แต่ว่า ขณะใดก็ตามที่ "คิด" ไม่ใช่ความเข้าใจ ลักษณะของธรรมะที่กำลังปรากฏ ในขณะนี้พระธรรมทั้งหมด ๔๕ พรรษา ไม่ว่าจะฟังข้อความประทับใจใดๆ ก็เพื่อที่จะให้เข้าใจ ลักษณะของสภาพธรรมะที่กำลังปรากฏ ไม่ให้ห่างไปจากความจริงของธรรมะที่กำลังปรากฏ ในขณะนี้ จะช้า จะเร็ว จะมาก จะน้อย แต่จุดประสงค์ ก็เพื่อเข้าใจ สิ่งที่มีจริงๆ เป็นปัญญา ที่ได้รับจากการฟัง การไตร่ตรอง การพิจารณา การอบรม จะเห็นประโยชน์สูงสุด ของปัญญา ที่สามารถที่จะรู้ความจริงของสิ่งที่กำลังปรากฏ...

...ความจริงของสิ่งที่กำลังปรากฏ เป็นธรรมะซึ่งภาษา
บาลี ใช้คำว่า ธรรม แต่ ภาษาไทยก็คือ ความจริง ของสิ่ง
ที่มีจริงๆ ที่กำลังปรากฏ ในขณะนี้ เมื่อเป็นอย่างนี้ ก็จะ
เห็นได้ว่า จะต้องอบรม ความรู้ถูก ความเห็นถูก ความ
เข้าใจถูก มากสักแค่ไหน? ที่จะรู้ว่า ธรรมะ เป็น ธรรมะ
ไม่ใช่เรา ไม่ใช่ใคร ไม่ใช่ของใคร แล้วก็ ไม่อยู่ในอำนาจ
บังคับบัญชาของใครด้วย เพราะฉะนั้น ฟัง เพื่อ ละความ
ไม่รู้ และ ความสงสัย ตั้งจิตไว้ชอบด้วยการฟัง ไตร่ตรอง
สภาพธรรมะ ที่กำลังปรากฏ เพราะเหตุว่าทุกครั้งที่มีการ
กล่าวถึงธรรมะ หมายความว่าทุกครั้งที่มีการ
กล่าวถึงสิ่งที่มีจริงๆ ในขณะนี้ ที่สามารถที่จะเข้าใจ ตามที่ได้ฟัง ถูกต้องทุก
ประการ ก็เป็นเรื่อง ที่จะต้องฟังต่อไป เพราะ...นี่เป็นเพียง
...ณ กาลครั้งหนึ่ง

www.dhammadhome.com

ณ กาลครั้งหนึ่ง ที่ซาบซึ้งในหทัย
กราบเท้าบูชาคุณ ท่านอาจารย์สุจินต์ บริหารวนเขตต์
ขออนุโมทนาท่านวิทยากรทุกท่าน
และขออนุโมทนาในกุศลจิตของทุกๆ ท่านครับ

